

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:

Na „Dziennik Pomorski” wraz z dodatkami „Rolnik”, „Aniol Stróż”, „Ognisko Domowe” i „Dodatkami niedzielnym”. — W ekspedycji miesięcznie 2.30 zł — z odnośnikiem 2.30 zł — w agencjach po za Chojnicami 2.30 zł — z odnośnikiem 2.45 zł — przez pocztę 2.64 zł — w ekspedycji kwartalnie 6.60 zł, przez pocztę już z odnośnikiem 7.62 zł — W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w składaniu, strejków itp. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Pocztowe konto czeskie 201 082

Konto bankowe: Bank Powiatowy, Chojnice.

Miejska Kasa Oszczędności, Chojnice.

Tel. 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski”. Skryt. poczt. 33

Chojnice, piątek 17 grudnia 1926 r

Ogłoszenia:

Ogłoszenia na 4-tej stronie 6 łamowej od wierzaja petyt. lub jego miejsce 15 gr, na 3-iej stronie 6 łam. 25 gr, na 2-iej stronie 6 łam. 50 gr. Dla Wolnego Miasta to samo w guld. gdańskich. — Ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20%, nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tchże. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Sejm przyjął w II czytaniu budżet.

Na wstępie posiedzenia Sejmu 14 bm zabrał głos pos. Michalski (Chr. Nar.), który jako sprawozdawca prowizorium budżetowego na pierwszy kwartał 1927 r. podniósł przedewszystkiem, iż prowizorium to jest prawdopodobnie już ostatnim, gdyż znówelizowanie Konstytucji pozwala przypuszczać, że w przyszłości budżety będą mogły być uchwalane w odpowiednim czasie. W końcu mowa zatrzymuje się dłużej nad kwestią uposażeń urzędników, zaznaczając, iż komisja uchwaliła tylko 10 procent podwyżki tych uposażeń, to uczyniła tylko ze względu na trudności budżetowe. Komisja zgodnie wyraziła pogląd, że płace urzędników państwowych są niedostateczne i że do kwestii tej trzeba będzie powrócić w chwili, gdy położenie finansowe państwa będzie na to pozwalało.

Z kolei zabrał głos pos. Zdźlechowski (Z. L. N.), który dowodził, że rząd w odwołaniu prowizorium wszedł na niebezpieczną drogę powiększenia wydatków. Przedłożone Sejmowi prowizorium przewiduje wydatki, przekraczające w stosunku rocznym 2 miliardy zł. oraz dochody, wynoszące w tym samym stosunku rocznym 1860 milionów zł. Z tych powodów mowa domaga się zmniejszenia ogólnej sumy prowizorium do kwoty 460 milionów zł, oraz zupełnego skreślenia art. 3, dotyczącego ewentualnych kredytów inwestycyjnych dla M. S. Wojsk., w kwocie 10 milionów zł. Poruszywszy następnie kwestję drożyzny, rewizji ustawodawstwa socjalnego i przyływu kapitałów zagra-

nicznych pos. Zdźlechowski zapowiedział, kończąc, że klub Z. L. N. głosować będzie przeciwko prowizorium, dając tym wyraz swego stosunku do rządu

W głosowaniu wszystkie poprawki, zgłoszone w toku obrad, upadły. Całe prowizorium przyjęto w drugim czytaniu w brzmieniu, uchwalonem przez komisję.

P. Bartel bojkotuje senacką komisję oświatową.

Na posiedzeniu senackiej komisji oświatowej przewodniczący komisji senator Kalinowski podał do wiadomości, że z powodu nieobecności przedstawicieli rządu na przewodniczącym posiedzeniu komisji, wystosował do ministerstwa oświaty zapytanie o przyczynę tej nieobecności.

Dyrektor departamentu min. oświaty p. Żłobicki p. o. wiceministra oświaty, odpowiedział, że nieobecność przedstawicieli rządu była celowa i że w tej sprawie udzielił wyjaśnień p. wicepremier Bartel. Wobec tego przewodniczący komisji odwołał się do marszałka Trąpczyńskiego, który orzekł, że kwestia obecności przedstawicieli rządu na posiedzeniach komisji jest kwestią przyzwoitości i oświadczył, że było by pożądaną aby komisja skreśliła pewną kwotę funduszu dyspozycyjnego na znak protestu. W ten sposób senat otrzymałby satysfakcję.

Na ten temat postanowiono odbyć specjalne posiedzenie.

Wynurzenia Zaleskiego o Genewie.

Sensacyjne aresztowania. Hojny datek dla Żydów. — Nieoczekiwany wynik odczytu „sanatora”. — Niepożądani goście angielscy

Wywiad z ministrem Zaleskim. Powracając z Genewy minister spraw zagr. Zaleski udzielił wywiad jednemu z dziennikarzy w sprawie obrad genewskich. Zdaniem ministra Zaleskiego, głównym powodem zniesienia kontroli wojskowej w Niemczech było to, iż odnośna komisja ta nie była w stanie kontroli tej wykonać należycie (więc lepiej, gdy jej nie ma?) Wobec tego mocarstwa rzekomo doszły do wniosku, iż kontrola z ramienia ligi narodów stanu tego nie pogorszyli. Umożliwi to pozatem Polsce intensywniejszy udział (jako członkowie Rady Ligi) w tej kontroli nad zbrojeniami Niemiec (?) Pozatem nie widzi p. minister Zaleski, aby nowy stan rzeczy dawał powód do niepokojów.

Odczyt rewolwerowy sanatora. Manifestacja na rzecz Dmowskiego W Warszawie zamierzał Tadeusz Wieniawa-Długoszewski mówić w sali Towarzystwa Handlowców o wielkiej polityce. Kiedy p. Wieniawa-Długoszewski począł w ordynarny sposób napadać na Romana Dmowskiego rozległy się na sali okrzyki oburzenia, poczem zaczęto śpiewać hymn Narodowy. Bojówka p. Wieniawa usiłowała przeszkodzić manifestacji a kiedy tego nie zdołała uczynić, p. Wieniawa wyjął rewolwer i począł nim grozić manifestującym. W rezultacie połamano kilkadziesiąt krzesel, wybito kilka lusterek, poczem przywołana policja rozwiązała zebranie.

Co to znaczy? „Gaz. Warsz. Por.”, dowiaduje się, że dowódca korpusu Ochrony Pogranicza, gen. Minkiewicz został zawieszony w czynnościach. Fun- kje dowódcy K. O. P. objął pułkownik Dziewicki.

Drobne wiadomości z Polski i ze świata.

Straty spowodowane przez Bartoszewicza prze- kraczają dwa i pół miliona złotych. Z Warszawy donoszą. W procesie Bartoszewicza zakończono postępowanie dowodowe. Ekspertyza rachunkowa i techniczna ustaliły, że straty, na jakie naraziłoby skarb państwa zarządzanie p. Bartoszewicza, gdyby nawet objekty, dostarczone przez wiadome firmy były dobre, wyniosłyby wskutek niewykonywania przepisów, z górą pół miliona złotych. Ponieważ zaś niektóre objekty były złe straty te przekraczają półmilczca miliona.

W 43 dniu rozprawy przeciw komandorowi Bartoszewiczowi wygłosił dłuższe przemówienie prokurator Rumński, oskarżając Bartoszewicza i wskazując, że jest on typowym stekiem, wszystkich najgorszego co

Dowódca kompanii sztabowej M. S. Wojsk. kpt. Mikula został aresztowany i osadzony w wojskowym więzieniu śledczym. Co do powodów aresztowania kpt. Mikulę brak narazie urzędowych wiadomości.

Wynik konferencji żydowskiej z wicepremierem Bartlem. 14 bm. udał się do p. Bartla posłowie Thon i Sommerstein. P. Bartel obiecał posłom Koła Żydowskiego 5000 zł. subwencji na budowę żydowskiego domu akademickiego.

Na posiedzeniu Koła Żydowskiego uchwalono 13 głosami przeciw 12 tu nie przechodzić do opozycji przeciw rządowi, nie głosować za prowizorium budżetowym, lecz wstrzymać się od głosowania.

Zaburzenie komunistyczne we Wilnie. Polskę objędzają dwaj angielscy wizytatorzy więzień, których władze niebezpiecznie dopuszczają do wnętrza więzień. Są nimi posłowie Sherpherd i Bakerit. Skutki tej wizytacji nie dały długo na siebie czekać. W Wilnie został przyaresztowany pewien również świeżo przybyły Anglik, który organizował bunt więźniów i postrzeżli policjanta. Liczba rannych policjantów wynosi 10. W Łukiszczach zbuntowało się 30 więźniów zbudowawszy barykady ze stołów i krzesel. Policja zaprowadziła porządek, zarazem odbyły się z okazji pobytu owych dwu posłów angielskich manifestacje komunistyczne. — I na to wpuszcza się owych włośzykijów do więzień?

Prasa donosi z Górnego Śląska, iż w więzieniu w Gliwicach, skąd niedawno uciekło 10 więźniów politycznych, zarżarowało 4 więźniów Polaków, na skutek stosowania wobec nich wyrażonych tortur. Niech tam ci Angilcy jada.

nam pozostawili zabójcy. Prokurator twierdzi, że Bartoszewicz działał świadomie na niekorzyść skarbu, a nadto usiłował doprowadzić do tego samego innych ludzi. Bartoszewicz dopuścił się, zdaniem prokuratora, rzeczy strasznych, bo rozmaitych międzynarodowych aferzystów i szpiegów carskiej ochrony doprowadził do Polski i dopomagał im pośrednio do zarzucenia sieci szpiegowskich a nadto umożliwił zaznajomienie się ze stanem naszego uzbrojenia.

Morderstwo dyrektora Łatawa. W Warszawie 13. 12 został zamordowany 3 wystrzałami na placu targowym dyrektor Kasy asekuracyjnej Longin Łatawiec.

Schwytanym mordercą okazał się robotnik rzeźni. Motywów zbrodni narazie brak.

Osobliwy milionarz ewangelicki i dyplomata. Śledztwo w sprawie „dyplomatycznego” przemysłnictwa

Ciężkie położenie ludności polskiej w Niemczech.

Znany działacz narodowy i zaprawiony w bojach o prawa mniejszości polskiej w Niemczech p. Baczewski, poseł na sejm pruski, wygłosił w ubiegłą niedzielę w Poznaniu odczyt na temat ciężkiego położenia w Niemczech.

Niemcy z całą bezwzględnością, na każdym kroku tępią polskość, chwytając się nawet terroru, który w dużej mierze uwydatnił się przy spisie ludności, kiedy to do narodowości polskiej przyznano się zaledwie 600 tysięcy rodaków, podczas gdy według obliczeń posła jest ich zgórą półtora miliona. Ci którzy łazili się wpisać do polskich rubryk w tablicach statystycznych wykazali nielada odwagę. O trwałe i mocne kadry polskie, zdolne do twórczej skoordynowanej pracy narodowej, walczą i stara się Związek Polaków w Niemczech, a także Partja Polska. Dzięki ich wysiłkom Polacy uzyskali przy pomocy innych mniejszości dwa mandaty do sejmu, wchodzą pozatem do sejmików prowincjonalnych, a na Śląsku wchodzą nawet do Wydziałów Powiatowych. W przeszło 90 gminach na Śląsku Polacy mają większość, co uprawnia ich do wybierania polskich zarządów gminnych. Niemcy jednak absolutnie nie chcą zatwierdzać polskich sołtysów. Bardzo szwankuje w Niemczech prasa polska z powodu braku środków i terroru niemieckiego. Polska mniejszość w Niemczech to przeważnie robotnicy, zależni od kapitału niemieckiego. Błada temu, kto przyniesie do fabryki chociażby tylko chleb owinięty w gazetę polską. W polskich gazetach w Niemczech nie ogłoszono się żaden Niemiec.

W dziedzinie szkolnej toczy się główna walka. Polacy w Niemczech nie posiadają ani jednej szkoły średniej. Kilku szkółami na Śląsku kierują cielecki hakatyści. W szkółkach na Warmji języka polskiego uczą Niemcy...

Niemcy stosowali wprost nieprawdopodobne metody sztykan, by utrudnić wprowadzenie szkolnictwa polskiego w Rzeszy. Wielkim posunięciem naprzód i sukcesem związków polskich był ich udział w kongresie mniejszości narodowych w Genewie. Polityka eksterminacyjna rządu niemieckiego znalazła swój wyraz w uchwaleniu przeszło 40 milionów mk. na tępienie polskość na ziemiach graniczących z Polską.

Walka z naporem niemieckim jest niesłychanie trudną z powodu ciężkiego położenia materialnego mniejszości, która składa się z robotników i drobnych rzemieślników. Niemcy dążą do zgniecenia i wyłączenia ludowych banków polskich, gdy tymczasem w Polsce banki niemieckie rozwijają się świetnie i otrzymują nawet kredyty Banku Polskiego

Odczyt posła Baczewskiego był niejako nawiązaniem do znanej deklaracji posła Emmingera w Reichstagu, który domagał się, aby rząd polski tak traktował mniejszość niemiecką, jak rząd niemiecki traktuje mniejszość polską w Rzeszy. Gdyby w Polsce chcieli spełnić życzenie posła Emmingera — mówił p. Baczewski — to musiano by u nas sterroryzować Niemców na G. Śląsku i nie zatwierdzać ich rad gminnych, tępić bez miłosierdzia prasę niemiecką, prowadzić w szkołach niemieckich naukę języka niemieckiego przez Polaków nie umiejących po niemiecku i wreszcie nie udzielać kredytów bankom niemieckim.

niemieckiego wicekonsula Schmidta i kupca Bertholda Jahnsa przybera coraz szersze rozmiary. W toku dochodzeń okazało się że w „bagażu dyplomatycznym” wicekonsula przewożono z Niemiec również maszyny do pisania, marki „Continental”. Maszynami uprawiano regularny handel. Po cenie 50 dolarów kupowano maszyny „Continental” i sprzedawano po sto i więcej dolarów, a więc z ładnym bardzo zarobkiem. Handlem zajmował się kierownik drukarni „Papierodruk” Carl Jacob „Papierodruk” jest wiasnością protestancko-hakatyistycznego „Verein fuer Innere Mission”, na którego czele stoi hakatyista pastor Kammel, Jakob, również hakatyista, przyznał się do pisania. Co lepsze wyjaśnił, że jest niewinny, gdyż maszyny uzyskał za pośrednictwem ojca duchowego „Vereinu fuer Innere Mission”, pastora Kammela, Pastor Kammel, miał kupić maszyny w Berlinie i pozostawił je tam w pewnym miejscu, skąd odbierał maszyny wicekonsul Schmid, by przewieźć je przez granicę bez cła

Pastor Kammel, stojący na czele drukarni załatwił sprawę kupna maszyn dlatego, że Jakob z wicekonsulem Schmidtem nie znalazł się na nich rzekomo.

Jak widać, działalność misyjna „Innere Mission” jest bardzo rozległa, obejmowała bowiem nie tylko troskę o dobro dusz.

Zjazd piekarzy z całej Polski.

Dnia 12 bm. odbył się w Warszawie zjazd mistrzów piekarzy. Obrady poprzedziło uroczyste nabożeństwo w kościele OO Bernardynów.

Uczestnicy zjazdu przybyli z całego obszaru państwa w liczbie około 300 delegatów udali się z kościoła do sali obrad w Stow. Handlowców.

W sprawie Ustawy Rzemieślniczej — Zjazd wypowiedział się za jaknajszyszym jej uchwaleniem przez Sejm i wprowadzeniem w życie.

Zjazd stanął na stanowisku, iż jedynym słusznym podatkiem jest postępowy podatek dochodowy, jednak, godząc się ze złem koniecznym — podatkiem obrotowym — rezolucja podkreśla, iż w państwach zachodnich, chleb i pieczywo jako artykuły podstawowe codziennego użytku, albo nie są obciążone podatkiem obrotowym, albo zastawiana jest względem tych artykułów stawka najniższa. Zjazd zwraca się przeto do rządu o wydanie zarządzenia, by podatek obrotowy nie był pobierany wyżej ponad pół proc. od obrotu. Zarządzenie to winno obowiązywać od 1 stycznia 1927.

Zjazd wypowiedział się zasadniczo przeciwko mechanizacji całkowitej piekarni, uznając za celową jedynie mechanizację częściową. Na ten cel państwo winno przyznać przedsiębiorcom prywatnym niskoprocentowe kredyty krótkoterminowe.

Budowa piekarni miejskich jest przejawem pewnego rodzaju etatyzmu szkodliwego dla średnich rzesz pracowników piekarskich wobec czego zjazd wypowiedział się w rezolucji przeciw budowie przez miasta „fabryk pieczywa i chleba”.

Na tem obrady zjazdu wyczerpano.

Bank Polski płacił

dnia 16 grudnia 1926 r.

Dolar	8,94 zł.
Funt szterling	43,58 zł.
100 gul. gd.	172,93 zł.
100 rmk.	218,75 zł.
Franki szwajc.	173,40 zł.

Giełda zbożowa.

16 grudnia 1926 r.

Zyto 100 kg.	37,25—38,25 zł.
Pszenica	46,50—49,50 zł.
Mąka żytnia 70 proc.	52,50—54,25 zł.
„ 65	54,00—55,75 zł.
„ pszenka 65 proc.	70,00—73,00 zł.
Jęczmień	28,00—31,00 zł.
Jęczmień browar.	31,50—36,50 zł.
Owies	30,50—32,00 zł.
Ospa żyt.	26,00—27,00 zł.
Ospa pszenka	26,00—27,00 zł.
Groch Wiktorja	78,00—88,00 zł.
Słoma żytnia luźna	1,75—2,00 zł.
Słoma żytnia prasowana	2,70—2,95 zł.
Słano luźne	8,00—9,00 zł.
Słano prasowane	10,00—11,00 zł.
Ziemiaki jadalne	8,00—8,20 zł.
„ fabryczne	6,50—6,60 zł.

Poznańska targowica miejska.

Urząd. not. cen Komisji Targowej

z dnia 16. 12. 26.

1. Stadniki: gatunek I. 184—140 zł, II. 118—120 zł, III. 106—110 zł, IV. 96—100 zł.
2. Owce: gatunek I. 120—124 zł, II. 98—100 zł, III. 84—90 zł.

Żywocem zamurowana.

Powieść Górnosiąska.

33)

Tys gwiazdą życia mego,
Aż do grobu ciemnego,
Serce moje ufa w Tobie,
Tys mým stróżem nawet w grobie.

Teraz poznaję znowu głos córki mojej, która ostatnią zwrotkę sobie wymyśliła i często przede mną śpiewała. Maryniu! Maryniu! — przebac ojcu twemu, który ciebie niewinną wypędził z domu.

— Ojciec najukochańszy! — odezwał się głos z muru.

— A więc to twój duch do mnie mówi?

— Ojciec drogi, córka twoja żyje

— Gdzie więc? wskaż mi drogę do siebie!

— Wielmożny Panie — odezwała się nadchodząca Magdalena. — Nie wolaj tak głośno, gdyż jesteśmy w jaskini zbrodniarzy. Oto córka twoja żyje wprawdzie, lecz jest zamurowana w grobie, w którym ją Opatrzność zachowała aż do powrotu twego. Miej cierpliwość, wkrótce nadejdzie syn mój z Jerzym Szlachkiem, panem na Tęczynie, i przyniosą wam wybawienie.

Biedny Zabrzeski był tak wzruszony, że nie wiedział co się z nim dzieje. Myśląc, że to sen, przecierał sobie oczy i macał zimny mur, aby się przekonać o rzeczywistości, a tu dla większego przerażenia zbliża się do niego postać w czarnym płaszczu zakap-

3. Cielęta: gatunek I 190—196 zł, II. 168—170 zł, III. 150—160 zł, IV 144—146 zł, V. 130—136.
4. Świnie: gatunek I. 236—240 zł, II. 220—224 zł, III. 216—220 zł, IV. 208—212 zł, V. 196—202 zł. Maciory 180—210 zł.
5. Jalówki i krowy: I. 155—158, II. 138—148, III. 126—128, IV. 100—105, V. 75—85 zł.

Ze sportu.

Nasi jeźdźcy w drodze do Europy. Podobno Pan Prezydent Rzeczypospolitej zamierza przyjąć jeźdźców na Zamku.

W ostatniej chwili dowiadujemy się, że nasi jeźdźcy przybyli już do Paryża.

o ustroju szkolnictwa.

V. Walny Zjazd Związku Inspektorów Szkolnych w Warszawie uchwała, że ustroj szkolny w Rzeczypospolitej Polski uwzględnić winien zasadę jedności, zrozumiąca w sposób następujący:

I. Najniższym ogniwem w systemie wychowania narodowego winno być przedszkole, jako zakład wychowawczy, mający na celu rozwój fizyczny i duchowy dzieci, zwłaszcza pozabawionych należytej opieki rodzicielskiej w wieku przedszkolnym.

II. Podstawą programową i organizacyjną ustroju szkolnictwa winna być 7 letnia 7 klasowa szkoła powszechna, przeznaczona dla ogółu ludności. Sieć szkolnictwa powszechnego powinna być rozwijana w ten sposób, by całej ludności zapewnić możliwie najwyższej zorganizowaną szkołę.

Obowiązek szkolny dla dziecka na całym obszarze Rzeczypospolitej rozpoczyna się w roku, w którym dziecko kończy lat 7 i trwa przez lat 7. Dzieci, które nie ukończą w tym czasie szkoły, mogą w niej pozostać aż do ukończenia szkoły najwyżej do lat 17.

III. Na programie szkoły powszechnej oprócz się winny programy szkół średnich ogólnokształcących i szkół zawodowych, do szkół tych przyjmowaną być dzie młodzieży tylko na podstawie świadectwa z ukończenia szkoły powszechnej.

IV. Organizacja szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych winna być przeprowadzona w ten sposób, aby ukończenie szkoły średniej uprawniało do odpowiednich zakładów naukowych.

V. V. Walny Zjazd Inspektorów Szkolnych uważa, że z początkiem roku szkolnego 1927-28 winien rozpocząć się okres realizacji systemu, opartego na zasadach powyższych, przez stopniowe likwidowanie niższych klas obecnej państwowej szkoły średniej ogólnokształcącej.

Zjazd Inspektorów Szkolnych zwraca się do Ministerstwa W. R. i O. P. z prośbą, by do udziału w obradach Komisji, opracowującej zasady ustroju szkolnictwa, zostali powołani również inspektorowie szkolni.

KRONIKA.

OBOJNICE, dnia 15 grudnia 1926 r.

Dziś: Enzesi, b. m.
15. 12. 26. Słońca wschód 87 zachód 15.44
Księżycza wschód 14.22 zachód 4.15

— **Biblioteka tow. Czyteln Ludowych.** przy ul. gimnazjalnej (hotel p. Kalety) otwarta co dziennie od godz. 6—7 po poł., w niedzielę i święta od godz. 12—1 w południe.

— **Nowy oltarz w farze.** Fara nasza zyskała nową ozdobę: miejsce dawnego oltarza Matki Boskiej, który nie przedstawiał nic ciekawego pod względem wieku ani sztuki, zajął nowy. Pierwszy raz wzniesłemu swemu celowi służył w samo święto Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marij Panny. W framudze nad niskim tabernakulum stoi statua Królowej Niebios z Dzieciątkiem. (130 cm. wysokości) z złocistą koroną

urzona, niosąca latarnię, a obok niej postępuje po ważny rycerz w żalobie.

— Najłaskawszy panie, czyliż mnie nie poznajesz?
— Nie poznajesz Jerzego, syna twego przyjaciela Szlachckiego?

— Witaj synu mój, lecz powiedz mi, co cię tu prowadzi?

— Spieszę na ratunek Maryni!

— Matko Najświętsza! — odezwał się głos z muru i mimowolnie spojrzeli wszyscy w tę stronę.

Antos zrzucałszy z siebie czarny płaszcz, wydobyl kamień, a w otworze ukazała się blada twarz Maryni.

— Dzieci, cóż to ma znaczyć? wytłomaczcie mi, gdyż oszaleje, ponieważ wszystko mi się przewraca w głowie i niewiem, czy żyję, czy to mara lub prawda.

— Ojciec najdroższy! — odzywa się córka — Najświętsza Panienna ocaliła mnie; żyję ja dotąd i dziękuję Bogu, iż mi pozwolił jeszcze raz oglądać drogą twarz najukochańszego ojca.

— Przebaccie, Wielmożni Panowie — odezwał się Antos — lecz najpierw potrzeba uwolnić z więzień naszą panią.

Potem zaczął wyłamywać kamienie, w czem mu i Jerzy pomagał, aż wyrobili otwór, przez który się Marynia wysunęła i jak bez władzy spoczęła na piersi ukochanego ojca.

Zostawmy jednak tymczasem szczęśliwych w piny, niech sobie w pokoju opowiadają losy nieszczęścia i szczęścia, a pójdźmy na gody weselne.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Żniwa dla P.P. Kupców!

Poslew kupca — to umiętna reklama.
Kto z P. P. Kupców obecnie — w czasie przeglądzkowym — zapomina o należytej reklamie, nie może liczyć na dobre interesy. Czas przeglądzkowy koniecznie poświęcony być musi dla reklamy do której najkorzystniej nadaje się dział ogłoszeniowy w piśmie naszym.

I beriem w ręce. Po obu stronach klęcząc część Jej oddają dwaj znacznych rozmiarów Aniołowie, podczas gdy male dwa Aniołki w górze na kolumnach fletem i skrzypcami ją głoszą. U góry widnieje monogram Imienia Marij. Wszystko wykonane w drzewie, biało pomalowane z lekką polichromią i złoceniem.

Oltarz wykonał stolarz p. Konkolewski, rzeźby zaś artysta rzeźbiarz p. Ignacy Żelek, obaj z Torunia. P. Żelek zyskał już rozgłos niejednym dziełem: wykonał m. i. Krucyfiks z klęczącym Kaszubą, dar byłego wojewody p. Wachowiaka dla ks. Biskupa Okoniewskiego. Tu w oltarzu stworzył dzieło niepospolite. Matka Boska o niezwykłej wprost sładczy, a przym wielkim Majestacie. Rzadko kiedy wartość artystyczną, tak jak tu, idzie w parze z właściwym celem dzieła religijnego: wzbudzenia pobożności, więcej nawet — wzruszenia. Radzymy wszystkim, którzy go nie widzieli jeszcze, obejrzeć uważnie to wybitne dzieło sztuki. Może przechodząc obok skarbnicy też wrzucić ofiarę dla Bożej Matki, gdyż oltarz po większej części jeszcze nie zapłacono.

Nadmieniamy jeszcze, że oltarz został postawiony odmiennie od poprzedniego i to w kierunku wschodowym, jak inne pobliskie oltarze. Tym sposobem uzyskało się miejsce w kapliczce Matki Boskiej na postawienie w niej ozdobnej ławki, tak że kapliczka więcej niż dotąd będzie miała charakter istotnej, osobnej kaplicy, a na dwóch ścianach będzie jeszcze pomieszczenie dla pięknych obrazów lub rzeźb Świętych. Skoro trudno jest w dzisiejszych ciężkich czasach całą farę wyposażyć, jakby należało, niech przynajmniej ta kapliczka stosunkowo wielkim nakładem stanie się małym cackiem, przynoszącym zaszczyt ofiarności, pobożności i smakowi naszej parafji.

Tu podkreślić należy też gorliwie i niezmordowane starania i prace czcigodnego ks. Prob. Makowskiego w kierunku upiększenia Świątyni naszej, dzięki któremu też nowy oltarz zbudowano. Na podziękowanie i część w dowód tego zasługuje Duszpasterz nasz ze strony wszystkich wierznych całej parafji.

— **Grudzień ubiera się w szatę zimową** Nareszcie i grudzień zdobył się na właściwą szatę tym razem już na dobre. Nocy dzisiejszej spadł śnieg i pokrył ziemię dość grubą srebrzystą pokrywą około 10 cm. Temperatura wdnii dzisiejszym wynosi 1—C.

— **Szanownym Czytelnikom** naszym przypomnamy przedpłatę na miesiąc styczeń względnie na przyszły kwartał. Począwszy od wczoraj 15 bm. listowi przyjmują prenumeratę.

— **Przedstawienie amat. dzieci Ochronki Miejskiej.** W niedzielę dnia 19 bm. o godz. 6. wiecz. odbędzie się przedstawienie dzieci Ochronki Miejskiej w sali hotelu p. Engla.

— **Panie tow. św. Wincentego a Paulo** na wczorajszym zebraniu obradowali nad urządzeniem gwiazdki dla biednych miasta naszego. Obdarzonych będzie 50 ubogich, których to losom gorliwie zajmują się nasze Panie z p. Burmistrzową Dr. Sobierajczykową na czele. Obchód wigilijny odbędzie się na salce klasztornej. Dzień podany będzie osobno.

— **Walne zebranie Stow. Zastępców Procesowych** W niedzielę dnia 19. bm. o godz. 13 tej w poł. odbędzie się w Poznaniu w lokalu p. J. rockiego ul. Maszalska nr. 8. walne zebranie Stow. Zastępców Procesowych na Ziemię Zachodnie.

Na porządku dziennym m. i. wykład o nowej ustawie stemplowej wchodzącej w życie l. 1. 1927.

— **Chleb dla swoich.** W Czersku na Pomorzu znajdzie stałą egzystencję dekarz fachowiec z mniejszym kapitałem.

Blizszych informacji udzieli Dyrekcja Związku Obrony Kresów Zachodnich w Poznaniu (ul. Fredry 7 tel. 40—56).

— **Przedłużenie godzin w handlu przed świętami.** Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej zezwoliło na przedłużenie pracy w sklepach o 2 go dziny w dniach 18, 20, 21, 22 i 23 bm.

Sklepy mogą być otwarte w ostatnią niedzielę przedświąteczną t. zn. dnia 19. 12. od godziny 1 ej do 6-tej po poł. bez specjalnych zezwoleń.

Władomości tę podajemy z zastrzeżeniem, ponieważ nie nastąpiło jeszcze urzędowe ogłoszenie tejże przez tut. władze miejscowe.

— **Wygrane w ciągnięciu III. kl. Loterji Państw.** W ciągnięciu III kl. 14 Loterji Państwowej główne wygrane padły na numery: 55963 — 44856 — 78660 — 53016. W kolekturze chojnickiej wygrane padły na numery 34601 i 51084.

— **Wiec kolejarzy.** Związek Kolejarzy Z.P. zwołuje na sobotę dnia 18 bm. o godz. 7. wielki wiec w hotelu „Bristol”. Celem zajęcia wzajemnego stanowiska wobec krytycznego położenia kolejarzy pożą dane jest przybycie wszystkich urzędników kolejowych bez względu na przynależność związkową.

Egzekutorowi stawali opór. Za stawiony opór przy wykonaniu zarządzeń sądowych został

oskarżeni Marjanna Apollonia i Leon Sabisz z Starego Barkocina, ponieważ w 1925 roku groźbą przemocy urzędnikowi powołanemu do wykonania zarządzeń sądowych w wykonaniu urzędu stawiali opór, nie pozwalając zabrać zajętych nakazem egzekucyjnym. Po przeprowadzeniu rozprawy zasądzono osk. Apollonję S. na 5 dni więzienia i Marjanę S. na 30 zł. grzywny, osk. Leona S. uwolniono.

— 6 proc. podwyżka za komorne obowiązywać będzie od 1. I 1927. Z dniem 1 stycznia 1927 roku zdrożeje komorne o 6 proc. Ceny procentowe będą przedstawiać się następująco w stosunku do opłaty przedwojennej: 1) komorne od lokali jedno lub dwu izbowych jeden pokój z kuchnią lub sama kuchnia — wynosić będzie 49 proc. opłaty przedwojennej. 2) komorne od lokali prywatnych 2-3 pokojowych i kuchni, handlowych i przedsiębiorstw wykupujących świadectwa czwartej kategorii ziemianinów, wykupujących świadectwa ósmej kategorii osiągnie 72 proc. wysokości przedwojennej. 3) komorne od lokali prywatnych 4-6 pokojowych, włączonych ponad trzy pokoje i zajętych przez szkoły i zakłady wychowawcze zarejestrowane przez władze oświatowe, najętych przez współdzielnie robotnicze związków zawodowo robotniczych, mieszczących pracownie rzemieślnicze, wyniesie 77 proc. opłaty przedwojennej komornego. 4) komorne od lokali prywatnych powyżej 6 pokoi, sklepów i innych pomieszczeń handlowych i przemysłowych zajętych przez pensjonaty (pokoje umeblowane) zajętych pod pracownię połączone z mieszkaniem osiągnie 82 proc. przedwojennego komornego. 5) komorne od lokali zajętych przez hotele od sklepów i pomieszczeń przemysłowych i handlowych nie wymienionych wyżej — 87 proc. stawki przedwojennej. 6) komorne od budynków fabrycznych, osiągnie już normę przedwojenną.

Pod przedwojennem komornem rozumie się komorne płacone w czerwcu 1914 roku. Powyższe stawki obowiązują w ciągu I kwartału 1927.

Z Tucholli i okolicy.

Przebrukowanie ulic. Rada Miejska zgodziła się na uchwałę Kom. budowl. i Magistratu w sprawie ustalenia planu przebrukowania ulic na przyszłe pięciolecie z uwagą aby rynek przebrukowano przy pracach brukowania ulicy Zielonej.

Zastłek dla pracowników miejskich. Na ostatnim posiedzeniu Rady Miejskiej uchwalono w myśl uchwały Magistratu na podstawie rozp. Prezyd. Rzpłt. w sprawie jednorazowego zastępu dla funkcyj państw. wypłacić tu, pracownikom miejskim na miesiąc listopad i grudzień rb. dodatek w wysokości 10 proc.

Regulacja placu Zamkowego. Plac Zamkowy po urządzeniu będzie służyć jako targowisko. Po przeprowadzeniu kanalizacji, wyrównaniu terenu (na sypanie żwiru itp.) zostanie wydany do użytku. Wykonanie prac wstawione będzie do preliminarza na rok 1927.

Klonowo. (Urodzaje buraków). Ponieważ w borach naszych jest miejscami b. dobra ziemia to też i buraki w b. r. dobrze się obrodziły. Majątki pp. Dausa i Różyckiego dały około 30 wagonów buraków cukrowych. Ogółem już od dawna nie pamięta ludność tu, tak obfitego urodzaju na buraki jaki był w tym roku.

Z Pomorza.

Czersk. (Kradzież z włamaniem.) Ubiegłego piątku po poł. włamali się złodzieje do mieszkania cukiernika p. Adamskiego, zabierając lampę z korytarza jedno nowe futro, wartości 600 zł., jedną parę spodni, kołnierzyki, skorzany portfel, papiery wojskowe, wszelkie świadectwa szkolne oraz świadectwa zawodu i jedną dużą walizę brązową i dużo innych rzeczy zapakowali do walizki lecz nie zdali je z sobą za brać, gdyż zostali spłoszeni przez służącą p. L. Ogólna wartość skradzionych rzeczy obliczono na około 1000 zł. Energiczne śledztwo w sprawie tej prowadzi tu. policja.

Grudziądz. (Dziecko się spaliło.) W mieszkaniu niejakiej Wiśniewskiej zapaliła się kołyska z dzieckiem. Winę ponosi Wiśniewska, która wychodząc z domu pozostawiła swe 1 i pół roczne dziecko bez opieki i w dodatku w kołysce w pobliżu rozpalonego pieca żelaznego. Dziecko doznało silnych poparzeń na całym ciele, wskutek czego przeniesione zostało do szpitala gdzie walczy ze śmiercią.

Morgi. pow. Swiecie. Przed Izbą karną w Grudziądzu odbywała się rozprawa o podpalenie w celu uzyskania premii asekuracyjnej.

Na ławie oskarżonych zasiadł 26 letni Franciszek Kowalski z zawodu murarz, zamieszkały w Morgach (pow. Swiecie).

Około godziny 7 trybunał ogłosił wyrok mocą którego Kowalski winnym oszustwa oskarżony został za to na 4 miesiące ciężkiego więzienia.

Najnowsze wiadomości.

(Informacje własne).

Wiadomości ze Lwowa Kuratorem Okr. Szkol. Lwowski mianowany został kurator Okr. Szkol. Pomorskiego. Riemer, dawniejszy kurator Okr. Szkol. Pomorskiego.

Powstańcy liberalni w Nikaragui, którzy walczą przeciw konserwatywnemu prezydentowi Diazowi po pieranemu przez Stany Zjednoczone, odnieśli rzekomo kilka zwycięstw. Z Puerto Caberas, głównej kwatery liberałów donoszą, że armia ich rozpoczęła na całym froncie ofensywę i zdążyła ku stolicy kraju Managuy.

Wojkowska komisja kontrolna w Niemczech z wiedziła wczoraj fortęcę morską Pilawę. Przesilenie rządowe w Niemczech. W partii socjalistycznej w Niemczech panuje wielkie oburzenie na ministra zbrojeń wojskowych Gesslera oraz na uchwalenie ustawy o cenzurze moralnej druków. Socjaliści mieli zamiar obalić rząd już w poprzednim tygodniu, i tylko ze względu na rozprawę genezy tego nie uczynili. Wczoraj atoli socjaliści powzięli uchwałę, że o ile zajdą zmiany w rządzie, to stawią wniosek o wyrażenie niezufania rządowi wzgl. ministrowi Gesslerowi. Wskutek tego odbędą się dziś o godz. 10 obrady rządu a następnie przywódców partii. Zdaje się, że przyjdzie do ugody. Socjaliści niemieccy inaczej rozumieją interesy państwa aniżeli polska partja socjalistyczna.

3 tony złota wartości 500 000 funtów angielskich przewieziono samolotem z Kenden do Kolonii w

Niemczech. Jest to największy ładunek złota, jaki przewieziono dotąd samolotem.

Cesarz japoński wbrew doniesieniom niektórych pism nie umarł, jakkolwiek nie ma nadziei utrzymania go przy życiu.

Znowu nieszczęście kolejowe we Francji. Pod Saint Seine L'Abbaye najechał pociąg osobowy na towarowy. 2 podróżni ranni.

W Maroku zrewoltowali się na nowo przeciw Hiszpanom. Larrache i Czecznan są zagrożone.

Niemiecki samolot metalowy lecący z Amsterdamu do Anglii zniwielony był wylądować w Folkestone.

W Remscheid p-wien szlifierz zaszyłętował swą 20 letnią kochankę a następnie przeciął sobie żyły. Przetransportowano go do lazaretu.

W Poblizu Holandji zatonął statek z 17 osobami załogi.

We Ljonie we Francji 20 ludzi wtargnęło do biura komuni tycznego, obito sekretarza i biurowych, poczem po zniszczeniu umeblowania napastnicy znikli niepoznanie.

Nowy rząd jugosłowiański zostanie prawdopodobnie dziś utworzony.

Rząd angielski spłacił rządowi amerykańskiemu 18590000 funtów szterlingów na rzecz długów wojennych.

W. M. Gdańsk.

Gdańsk. (Burza.) W dniu 12 bm. szalała na całym pobrzeżu gdańskim i w zatoce burza, która wyrządziła olbrzymie szkody. Bardzo ucierpiał za budowania portowe w Nowym Porcie. Co do strat w ludziach to narazie nie zdołano ustalić czy istotnie takie nastąpiły.

Reklamy.

W wielkich restauracjach jednej z zagranicznych stolic czytamy coś jakby reklamę z cechami ostrzeżenia: „Kto piwo fałszuje, a wino chrzci, ten się obdziera z własnej cześci”. Jak z tego wynika poznano się już dawno zagranicą na mieszanu piwa (piwo jasne z porterem). My chojniczanie znajdujemy się w tem szczęśliwym położeniu, że bez jakichkolwiek skrupułów możemy nabywać tak wyborne piwo bokowe w ogólnie znanej u nas firmie Riedel.

Obecnie przestąpiłmy do tak zwanego okresu piwa bokowego. Piwo bokowe jest wynarozonym idealem każdego prawdziwego smakosza. A więc pijmy, pijmy piwo bokowe.

Ruch w Towarzystwach.

Bractwo Strzeleckie. W sobotę dnia 18 grudnia rb o godz. 8 wiecz. odbędzie się walne zgromadzenie w hotelu p. Kaletty. Upraszają o punktualne i liczne przybycie. Zarząd.

Tow. Hod Droblu i Gołęb. Pocat. Zebranie odbędzie się w czwartek dnia 16 bm. o godz. 8.15 wiecz. w hotelu Engla.

Tow. Gimn. Sokół. Zebranie miesięczne odbędzie się w piątek dnia 17 grudnia o godz. 8 wiecz. w lokalu Komsumu Urzęd. Państw. i Kom. O stanie się wszystkich członków proszą. Zarząd.

Włec kolejarzy. Wszystkich kolejarzy z Chojnic i okolicy zaprasza się na wspólny włec, który odbyć się ma w sobotę 18 bm. wiecz. o godz. 7 na sali hotelu Bristol przy współudziale członków Wydz. Wykon. Zw. Kol. Z. Z. P. z Warszawy.

Wyrażamy nadzieję, że i pp. przełożeni poszczególnych miejsc służbowych bez względu na przekonania zaszczytą swą obecnością włec nasz.

Zarząd Filij Zw. Kolejarzy.
Towarzystwo Kupców Samodzielnych. Zebranie plenarne w piątek dnia 17 bm. o godz. 7 wiecz. w lokalu p. Jasnocha.

Duża Kłodawa.
Tow. Powstańców i Wojaków. W niedzielę dnia 19 grudnia o godz. 5 po poł. odbędzie się miesięczne zebranie w lokalu p. Narlocha. O przybycie wszystkich członków proszą. Zarząd.

Czersk.
Tow. Gimn Sokół. Zebranie odbędzie się w wtorek dnia 21 bm. w lokalu Metropol. O liczny udział gości proszą. Zarząd.

Koniec części redakcyjnej.

Redaktor odpowiedzialny: Paweł Kaszubowski. Drukarnia i nakładem drukarni „Dziennika Pomorskiego” w Chojnicach.

Duży wybór

Niklowe i mosiężne wyroby a mianowicie: Serwisy do kawy i herbaty — Przybory meskie do palenia i papierośniczeki — Garnitury do okruszek — Tacki, Garnitury do owoców. Kryształ zagraniczny i krajowy — Sprzęty kuchenne — Szkło — Porcelana — Przybory do pisania — marmurowe

Gdzie zakupić podarki gwiazdkowe?

tylko w firmie

Ludwik Rasch

Ceny umiarkowane
Trykotaż — Meskie koszule — Krawaty, szelki, pończochy, skarpetki wiewione, kaftaniki i kamizelki, ubrania dziecięce, torebki damskie, kufry, walizy, teczki do akt i albumy do fotografii. Kryształowe — Płaterowane tyżki, noże i widelce.

Na gwiazdkę Na gwiazdkę

polecam swój bogato zaopatrzony skład

w napoje spirytusowe, rum, koniak, czysta, likiery Kasprowicza, Baczewskiego i Kantorowicza, wina reńskie, mozelakie, franc. czerwone wina, Madaira białe Bordeaux, słodkie i wytrawne węgierskie wina, franc. musujące, kakau, cukier, kawy chińskie i cejlońskie herbaty sucharki, konfitury, Mondamin Maizena, Knorr'a płatki owsiane, mąka owsiana, suszony owoc, kalif gruszek, śliwki, morele, ameryk. jabłka, migdały, rozyński, suttanki, drobne rozyński marmelada, wszelkie konserwy jarzyn i owoców, szparagi, strączki, miesz. jarzyny, fasola, prawdziwki, pieczarki, franc. i port. sardynki, sardale w szklach minogi, śledzie opiekane Appetitssild, Anchowy, ruskie sardynki, węgorz w galacie, Anchowy — pasta, sard — pasta, Capern, wędzony łosoś, flądry, bytlingi, sielawki, ang. sosy, Bearnalse, Worcester, sałata, oliwkowy olej, duńskie ozorki w puszkach, ang. ozorki, Skumbria, ekstrakt rakowy, ogonki rakowe, Pikalilli Cornichons, makrele w pomidorach, sielawki w oleju, Maggi i Liebig ekstrakty mięsne. Orzechy tutejsze i ameryk., migdały, rozyński marokkańskie datele, Kapitanta figi, pomarańcze, cytryny, sery, szwajcarskie, tyłzycki, Gouda, edamarski, Roquefort, Ilmburski, Parmesan, bawarski piwny ser, Camembert, Fromage de Brie i pierniki, Homary i majonez hom. pasztety poleca

skład delikatesów i handel wina

J. Szyszke

Chojnice, ul. Gdańska 32 tel. 198.

Za duszę

Ś. p. Kazimierza Sikorskiego

fundatora majątku T. P. N., odbędzie się w piątek, 17 grudnia br. o godzinie 8.30

żalobne nabożeństwo

w farze chojnickiej.

Życzliwych pamięć niezapomnianego dobroczyńcy młodzieży zaprasza

**Zarząd Tow. Pomocy Naukowej
Na Ziem. Pomorskich w Toruniu.**

Kupię zdrowe, suche, łupane lub niełupane

szczapy

sosnowe

Carl Matz
Prechlau, Grenzmark.

Baczność!

Nigdy niebywała okazja taniego zakupu

OBUWIA

we wszystkich gatunkach i wielkościach

TRZEWIKI DAMSKIE

po zł 13.50, 15.50, 17.50, 19.50 i wyżej

TRZEWIKI MĘSKIE

po zł 17.50, 18.50, 21.50, 23.50 i wyżej

również polecamy po cenach korzystnych

kalosze, śniegowce i bambosze

specjalność obuwie robocze

wszelkie zamówienia i reparacje w jakichkolwiek gatunkach wykonuje się szybko i tanio.

Wszelkie skóry i przybory obuwia stale na składzie.

Rychter i Swinka

skład obuwia i skór **Brusy, Dworcowa 11.**

Poszukuję od 1 stycznia

dziewczyny

umiejącej gotować do wszelkich prac domowych. 2873
Śliwińska ul. Człuchowska 11

Stenografji

wyucza darmo, listownie (21)
**Redakcja Stenografii
Polskiego,**
Warszawa, Szczęśliwa 12.

Firma Stanisław Rink

Chojnice - Rynek 6. A. J. Jeleniewski nast.

Najtańsze źródło zakupu na gwiazdkę

☛ poleca ☚

czekolady, konfekty, cukierki

delikatesy, pomarańcze i wszelkie towary kolonialne

Wielki wybór — niebywale niskie ceny.

Francuskie koniaki — wypalanki winne
Prawdziwy Jamaika rum — arak Batawia, rum grokowy — poncz — likiery.

Dobrowe wina

Bordeaux - białe - czerwone - Węgierskie
słodkie-wytrawne-wina-reńskie i owocowe.

KINO NOWOSCI

W czwartek i piątek o godz. 8.15

Urwis dziewczyna

Arcyzabawna komedia w 6 aktach perląca dowcipem i humorem. Przeżyła młodej milionerki, która ucieka z domu dziadka, ażeby uniknąć przed narzuconem jej małżeństwem. Rzecz dzieje się w Londynie

NADPROGRAM: **My chcemy króla**
komedia w 2 aktach.

Dla młodzieży i dzieci dozwolone.

W sobotę i niedzielę **Kto jest ojcem?**

Od dzisiaj

rozpoczyna się nasza
tanja sprzedaż gwiazdkowa

J. Skwierawski i S-ka.

Chojnice, ul. Gdańska nr. 4.

znany najtańszy magazyn bławatów
konfekcyj i towarów krótkich

Oglašajcie w Dzienniku Pomorskim.

Nr. 35.

Licytacja przymusowa

Dnia 18. grudnia br. o godzinie 12 w południe sprzedawcą będą najwięcej dającym za natychmiasto wazapłatą następujące przedmioty:

około 25 cbm. balii różnej grubości
około 15 cbm. desek 17 i 20 mm.
46 odlewów w formach
28 sztabów żelaza ciągniętego.

Zbiórka licytantów na podwórzu fakryki „Wiktorja” w Cz. 2884

Kwiatkowski

komornik sądowy w Cz. 2884

Likiery

Hartwiga, Kantorowicza, Baczewskiego, Kasprowicza zaprowadzone w Polsce marki poleca 2886

J. SZYSZKE

skład delikatesów i handel wina.

Wszelkie

przyprawy do placka

poleca najtaniej

Drogerja pod Orłem

ALEKSY WOJNOWSKI

Rynek 11

Od 1. 1. 27. poszukuję

2 umebl.

pokoje

z całem utrzymaniem w centrum miasta.

Oferty proszę składać do Dz. Pom. pod „Redaktor”.

Szyszkiego

kawy

tygodniowo więcej razy świeżo palone za funt **3,80, 4,80, 5,40 zł.** pierwszorzędne mieszanki **6.— 6,60 i 7,00** poleca **J. SZYSZKE**

skład delik. i handel wina.

Dom

w dobrym stanie i położeniu z wolnym 5 pokojowym mieszkaniem, obejmującym razem 4 mieszkania po 5 pokoi, jedno 6 i jedno dwa pokojowe, podwórze, stajnia i garaż, cd zaraz lub później na sprzedaż Gdzie wskaze eksp. Dz. Pom. 2875

Skład

z mieszkaniem

za rok dzierżawy z góry do wydzierżawienia Oferty pod „Skład” do ekspedycji Dz. Pom. 2883

Pokój

z 2 oknami dla uczniów gimn. do wynajęcia. 2868
Dworcowa 12. Chylewski.

Maszyny rolnicze!

Polecam po niższych cenach: śrutowniki, parniki, buraczarki, centryfugi, młocarnie do prostej słomy, maneże. Młocarnie szerokom. oddaje po nadzwyczaj wyjątkowych cenach.

Dostarczam również wszelkie części do centryfug.
Leon Studziński - Kościerzyna
Pom. — Tel. 67. 2882